

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Sylvie Šiškeové a soudců Tomáše Kocourka a Karla Šimky v právní věci žalobce: **Mgr. J. D.**, zast. Mgr. Jiřím Slavičkem, advokátem se sídlem Na Pankráci 449/11, Praha 4, proti žalovaným: **1) nejvyšší státní tajemník**, se sídlem Vladislavova 1494/4, Praha 1, a **2) státní tajemník v Ministerstvu zahraničních věcí**, se sídlem Loretánské náměstí 101/5, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného 1) ze dne 10. 10. 2025, č. j. MV-60320-6/SR-2025, a rozhodnutí žalovaného 2) ze dne 11. 7. 2025, č. j. 449477-1/2025-MZV/OSPV, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 5. 12. 2025, č. j. 17 Ad 15/2025-24,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovaným **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce působil jako velvyslanec České republiky v Bejrútu. Státní tajemník v Ministerstvu zahraničních věcí (dále jen „státní tajemník“) dne 4. 3. 2025 uložil žalobci písemné napomenutí podle § 89 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, v souvislosti s nákupem letenek pro žalobce a členy jeho rodiny. Proti uložení písemného napomenutí se žalobce bránil stížností podle § 157 zákona o státní službě. Nejvyšší státní tajemník dne 16. 5. 2025 žalobci sdělil, že jeho stížnost shledal důvodnou z důvodu nepřezkoumatelnosti písemného napomenutí. Nejvyšší státní tajemník uložil státnímu tajemníkovi vyřadit písemné napomenutí z osobního spisu žalobce. V návaznosti na vyřízení stížnosti státní

tajemník usnesením ze dne 10. 6. 2025 podle § 177 odst. 2 a § 156 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, své písemné napomenutí zrušil.

[2] Dne 11. 7. 2025 státní tajemník žalobci opětovně v souvislosti s nákupem letenek uložil písemné napomenutí. Žalobce se opět bránil stížností k nejvyššímu státnímu tajemníkovi. Dne 10. 10. 2025 nejvyšší státní tajemník žalobci sdělil, že jeho stížnost neshledal důvodnou.

[3] Žalobce následně podal žalobu k Městskému soudu v Praze a domáhal se zrušení rozhodnutí nejvyššího státního tajemníka o stížnosti, jakož i zrušení rozhodnutí státního tajemníka o uložení písemného napomenutí.

[4] Městský soud žalobu odmítl usnesením označeným v záhlaví. Stížnost podle § 157 zákona o státní službě není podle městského soudu řádným opravným prostředkem. Její vyřízení není rozhodnutím podle § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“), a nepodléhá tak soudnímu přezkumu. Uložení písemné výtky podle § 89 zákona o státní službě podle městského soudu rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. je, avšak ve vztahu k němu byla žaloba podána opožděně.

II. Kasační stížnost, vyjádření žalovaných a replika

[5] Žalobce (dále „stěžovatel“) v kasační stížnosti nesouhlasí se závěrem městského soudu, že stížnost podle § 157 zákona o státní službě je obdobným institutem jako stížnost podle § 175 správního řádu. Stížnost podle zákona o státní službě v nynější věci směřovala proti konkrétnímu personálnímu opatření s významnými právními důsledky pro stěžovatele. Jestliže právní řád vylučuje uplatnění řádných opravných prostředků proti písemnému napomenutí a zároveň zákonodárce v důvodové zprávě uvádí, že napomenutí lze napadnout pouze stížností, jedná se o autoritativní nástroj vnitřního přezkumu, nikoli o nezávazné sdělení. Materiálně se jedná o rozhodnutí. Závěry městského soudu vedou k odepření soudní ochrany stěžovateli. Nejvyšší správní soud (NSS) by měl uzavřít, že vyřízení stížnosti podle § 157 zákona o státní službě je přezkoumatelné v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu.

[6] Stěžovatel zároveň brojí i proti odmítnutí žaloby v části směřující proti písemnému napomenutí. Podle stěžovatele by lhůta pro podání žaloby měla běžet až od oznámení výsledku vnitřního přezkumu, tedy vyřízení stížnosti, nikoli již od oznámení písemného napomenutí. Výklad městského soudu vytváří procesní past, která nutí státního zaměstnance paralelně podávat žalobu i stížnost, což popírá smysl stížnosti. V případě, že státní zaměstnanec podá nejprve pouze stížnost, riskuje, že mu mezitím marně uplyne lhůta k podání žaloby. Stěžovatel považuje za formalistický výklad, podle něhož je soudní přezkum napomenutí uzavřen po dvou měsících od jeho doručení.

[7] Stěžovatel dále namítá, že napadené usnesení městského soudu je vnitřně rozporné a že v rozhodovací praxi městského soudu existuje k relevantním otázkám rozpor. Stěžovatel považuje za vnitřně rozporné, že městský soud odkazuje na důvodovou zprávu a závěr o možnosti podat stížnost proti napomenutí, avšak zároveň stížnosti upírá povahu opravného, přezkumného prostředku a vylučuje stížnost ze soudního přezkumu.

pokračování

Výsledkem je výklad, který vede k úplnému vyloučení soudní ochrany. Stěžovatel také upozorňuje na usnesení městského soudu ze dne 17. 12. 2025, č. j. 8 Ad 15/2025-25, vydané rovněž v jeho věci. Městský soud v něm uvedl, že ani samotné písemné napomenutí nelze přezkoumat v řízení o žalobě proti rozhodnutí, ale pouze incidenčně v rámci přezkumu rozhodnutí o odvolání ze služebního místa představeného nebo skončení služebního poměru. Je tedy namístě, aby NSS rozhodovací praxi sjednotil. Stěžovatel zároveň poukazuje na to, že v důsledku uložení tří písemných napomenutí dne 17. 12. 2025 státní tajemník rozhodl o ukončení jeho služebního poměru [§ 72 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru]. Proti tomuto rozhodnutí se stěžovatel odvolal.

[8] Státní tajemník se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry městského soudu, které považuje za řádně odůvodněné. Stížnost podle § 157 zákona o státní službě lze podávat obecně ve věcech výkonu služby a služebního poměru. Nejde o opravný prostředek, sdělení o jejím vyřízení není rozhodnutím a nezakládá práva a povinnosti. Vyřízení stížnosti nadřízeným služebním orgánem může pouze upozornit orgán rozhodující o písemném napomenutí na případné nedostatky. Ten se pak může dále věcí zabývat. V případě nesouhlasu s vyřízením stížnosti lze požádat o přešetření způsobu jejího vyřízení, což však stěžovatel neučinil. Pokud by mělo platit, že vyřizování stížnosti je soudně přezkoumatelné, mělo by být přezkoumáno až přešetření vyřízení stížnosti, nikoli vyřízení stížnosti. Písemné napomenutí je novým zákonným institutem k rychlému a relativně neformálnímu řešení méně závažných porušení povinností státního zaměstnance. Soudní přezkum písemných napomenutí vyloučen není, jen je třeba podat žalobu včas. Písemná napomenutí lze též přezkoumat v rámci řízení o odvolání ze služebního místa představeného nebo skončení služebního poměru (§ 168 odst. 5 zákona o státní službě). O žádnou procesní past se tedy nejedná. K usnesení č. j. 8 Ad 15/2025-25 státní tajemník uvádí, že v tomto řízení se stěžovatel nedomáhal přezkumu písemného napomenutí, a proto se městský soud touto otázkou podrobněji nezabýval.

[9] Nejvyšší státní tajemník (resp. personální ředitelka sekce pro státní službu, která vykonává jeho pravomoci v době neobsazení tohoto služebního místa – srov. § 13 odst. 6 zákona o státní službě) se také ztotožnil se závěry městského soudu. Stížnost je pouhým podnětem pro správní orgán k provedení úkonů v rámci služebního dohledu. Stěžovatel nemá právo na to, aby v návaznosti na stížnost byly provedeny dozorcí či jiné úkony. Vyřízení stížnosti nezasahuje do právní sféry stěžovatele a nejde formálně ani materiálně o rozhodnutí. O stížnosti se nevede správní řízení a pro její vyřízení není stanoven žádný formalizovaný postup. Žalobou je napadnutelné pouze samotné písemné napomenutí, které je rozhodnutím v materiálním smyslu. Stěžovatel nemohl mít legitimní očekávání ohledně správnosti svého procesního postupu, neboť i interní předpisy (metodický pokyn náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 1/2020) výslovně uvádí, že správní žalobou je napadnutelné písemné napomenutí, nikoli vyrozumění o přešetření stížnosti. Paralelní využití stížnosti i žaloby je na úvaze státního zaměstnance. Soudní přezkum není vyloučen, neboť lze při dodržení žalobní lhůty napadat písemné napomenutí a zároveň je písemné napomenutí přezkoumatelné v rámci přezkumu rozhodnutí, jehož se stane podkladem.

[10] Stěžovatel v replice uvádí, že stížnost podle zákona o státní službě není obecnou stížností. K tomu poukázal na úspěch své předchozí stížnosti proti písemnému napomenutí ze dne 4. 3. 2025. Nejde tedy o institut, který by neměl reálné právní účinky. Závěry

žalovaných jsou v rozporu s úmyslem zákonodárce. Důvodová zpráva k zákonu č. 448/2024 Sb. uvádí, že proti písemnému napomenutí není přípustné odvolání, lze proti němu podat pouze stížnost. Písemné napomenutí je jako rozhodnutí v materiálním smyslu napadnutelné správní žalobou. Tento rámec vytváří legitimní očekávání státního zaměstnance, že nejprve má využít stížnost a až poté se obrátit na soud. Přesetření způsobu vyřízení stížnosti je fakultativní institut, který meritorně nepřezkoumává personální opatření a není finálním aktem, od něž by se odvíjel soudní přezkum. Přezkum písemného napomenutí v řízení o odvolání ze služebního místa, resp. skončení služebního poměru, není plnohodnotnou náhradou soudního přezkumu napomenutí.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[11] Kasační stížnost je přípustná a projednatelná, není však důvodná.

[12] Podle § 89 odst. 1 věty první zákona o státní službě *služební orgán může uložit státnímu zaměstnanci písemné napomenutí za zaviněné porušení povinnosti vyplývající mu z právních předpisů, které se vztahují k výkonu služby, ze služebních předpisů a z příkazů k výkonu služby.*

[13] Podle § 157 odst. 1 věty první zákona o státní službě *státní zaměstnanec může podat ve věcech výkonu služby a ve věcech služebního poměru, s výjimkou věcí podle § 159 odst. 2 písm. j), písemnou stížnost služebnímu orgánu.*

[14] Podle § 157 odst. 6 zákona o státní službě *ten, kdo vyřizuje stížnost vůči státnímu zaměstnanci, musí o jejím podání a o výsledku jejího vyřízení vyrozumět státního zaměstnance a jeho služební orgán.*

[15] Podle § 168 odst. 5 zákona o státní službě, *odvolá-li se státní zaměstnanec proti rozhodnutí o odvolání ze služebního místa představeného nebo o skončení služebního poměru, lze přezkoumat i písemné napomenutí, které bylo podkladem pro vydání rozhodnutí. Pokud odvolací orgán sbledá, že je písemné napomenutí v rozporu s právními předpisy, vyřadí se po nabytí právní moci rozhodnutí o odvolání z osobního spisu státního zaměstnance a nepřiblíží se k němu.*

[16] Podle § 70 písm. a) s. ř. s. *ze soudního přezkoumání jsou vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími.*

[17] Podle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. *žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou.*

[18] Stěžovatel namítá, že usnesení městského soudu je nepřezkoumatelné z důvodu vnitřní rozpornosti. Městský soud na jednu stranu uvádí, že písemné napomenutí lze napadnout stížností a že napomenutí má citelné materiální dopady, ale zároveň stížnosti proti němu upírá povahu opravného prostředku a její vyřízení vylučuje ze soudního přezkumu.

pokračování

[19] NSS není zřejmé, v čem by tyto závěry měly být vnitřně rozporné; ostatně stěžovatel k tomu nepředestírá žádnou další argumentaci. Podstatou závěru městského soudu je, že zatímco uložení písemného napomenutí je bezprostředně soudně přezkoumatelné, vyřízení stížnosti proti němu nikoli. V takovém závěru není obsažen žádný vnitřní rozpor. Městský soud posuzoval právní povahu dvou žalobou napadených aktů správních orgánů, z nichž jeden považuje za rozhodnutí podle § 65 odst. 1 s. ř. s. a druhý nikoli. Následně pak z tohoto závěru dovodil příslušné procesní následky. Takový postup městského soudu považuje NSS za zcela logický.

[20] Usnesení městského soudu je podrobně, přehledně a přesvědčivě odůvodněno. Vychází ze systematického rozboru ustanovení zákona o státní službě, z důvodové zprávy k novele tohoto zákona a ze srovnání relevantních institutů tohoto zákona s jinými obdobnými instituty v jiných zákonech, včetně judikatury k nim. Námitka nepřezkoumatelnosti napadeného usnesení není důvodná.

[21] Pro věcné posouzení napadeného usnesení je stěžejní povaha písemného napomenutí podle § 89 zákona o státní službě a stížnosti podle § 157 zákona o státní službě.

[22] NSS předně souhlasí s městským soudem (body 8-10 napadeného usnesení), že písemné napomenutí podle § 89 zákona o státní službě je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Byť není vydáváno ve správním řízení [§ 159 odst. 2 písm. r) zákona o státní službě], jedná se o individuální správní akt adresovaný státnímu zaměstnanci, který musí splňovat určité minimální formální náležitosti (usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 11. 2010, č. j. 7 Aps 3/2008-98, č. 2206/2011 Sb. NSS, body 17 a 19) a dotýká se bezprostředně jeho právní sféry (usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002-42, č. 906/2006 Sb. NSS).

[23] Zároveň je zřejmé, že i sám zákonodárce zamýšlel tento institut koncipovat jako rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., jak vyplývá ze zvláštní části důvodové zprávy (konkrétně z výkladu „K § 89“, druhý odstavec) k zákonu č. 448/2024 Sb., jímž byl do zákona o státní službě vložen: *„Písemné napomenutí je však, jako rozhodnutí v materiálním smyslu, napadnutelné správní žalobou.“* Pojetí písemného napomenutí jako soudně přezkoumatelného rozhodnutí odpovídá i judikatuře rozšířeného senátu, podle níž byly výtky ukládané podle dřívějšího § 30 odst. 3 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, přezkoumatelné v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu (usnesení rozšířeného senátu ze dne 10. 7. 2018, č. j. 9 As 79/2016-41, č. 3779/2018 Sb. NSS, zejm. body 74-75; obdobně k výtkám ukládaným soudním exekutorům rozsudek NSS ze dne 10. 6. 2021, č. j. 7 As 8/2021-56, č. 4217/2021 Sb. NSS, bod 10). Stěžovatel ani žalovaní ostatně povahu písemného napomenutí jako rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. nezpochybňují.

[24] Stěžejní pro nynější věc je povaha aktu, jímž je vyřízena stížnost podle § 157 zákona o státní službě. Stěžovatel má za to, že rozhodnutí o stížnosti je také rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Oproti tomu městský soud i oba žalovaní se domnívají, že tomu tak není.

[25] NSS souhlasí s městským soudem (body 14-20 napadeného usnesení) i žalovanými, že vyřízení stížnosti (zde nejvyšším státním tajemníkem) nemá povahu rozhodnutí podle § 65 odst. 1 s. ř. s.

[26] Sám stěžovatel v kasační stížnosti uznává, že stížnost nepředstavuje řádný opravný prostředek proti uložení písemného napomenutí, a označuje ji jako „*vnitřní přezkumný mechanismus*“. Důvodová zpráva k zákonu č. 448/2024 Sb. opět ve zvláštní části ve výkladu „K § 89“, druhý odstavec, uvádí, že „*proti písemnému napomenutí ze strany služebního orgánu není přípustné odvolání jako řádný opravný prostředek, písemné napomenutí je možné napadnout toliko stížností ze strany státního zaměstnance*“.

[27] Obrana proti uložení písemného napomenutí je však jen jednou z mnoha oblastí služebního poměru, v níž lze institut stížnosti využít. Jak vyplývá z § 157 odst. 1 zákona o státní službě, státní zaměstnanec může stížnost podat v jakékoli věci služebního poměru, s výjimkou provádění služebního hodnocení a vyřizování námitek proti služebnímu hodnocení.

[28] NSS proto považuje za přílehlavou analogii se stížností podle § 175 správního řádu, resp. dalšími obdobnými instituty ve zvláštních zákonech, kterou dovodil městský soud ve svém usnesení (zejm. body 16-20). Podle § 175 odst. 1 správního řádu se lze obracet na správní orgány se stížnostmi proti nevhodnému chování úředních osob nebo proti postupu správního orgánu, neposkytuje-li tento zákon jiný prostředek ochrany. Oba instituty jsou si podobné i tím, že v případě nesouhlasu se způsobem vyřízení stížnosti lze požádat o přešetření způsobu vyřízení stížnosti (§ 175 odst. 7 správního řádu, § 157 odst. 8 zákona o státní službě). Žádné relevantní rozdíly mezi oběma instituty, které by odůvodňovaly závěr o jejich odlišné právní povaze, ze systematiky právní úpravy nevyplývají. Jak přílehlavě uvedl městský soud, rozdíl mezi oběma úpravami spočívá pouze v rozsahu jejich působnosti – zatímco stížnost podle správního řádu je obecně použitelná ve všech oblastech veřejné správy, stížnost podle zákona o státní službě představuje *lex specialis* pro věci služebního poměru státních zaměstnanců a je pouze přizpůsobena organizačním specifickým v této oblasti (bod 18 usnesení městského soudu).

[29] Judikatura kasačního soudu ustáleně uvádí, že vyřízení stížnosti podle § 175 správního řádu není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Stížnost podle § 175 správního řádu je pouhým podnětem pro správní orgán např. k provedení úkonů v rámci služebního dohledu. Stěžovatel nemá právní nárok na to, aby na základě jeho stížnosti byly provedeny určité dozorčí nebo jiné úkony. Ani na vyřízení stížnosti není právní nárok a samotné její vyřízení ještě samo o sobě neznamená odstranění závadného stavu. Stížnost je dohledovým či dozorovým prostředkem, který se realizuje mimo správní řízení. Výsledkem vyřízení stížnosti není správní rozhodnutí (rozsudek NSS ze dne 17. 2. 2016, č. j. 1 As 244/2015-26, body 17-18 a tam citovaná judikatura a literatura; shodně rozsudek NSS ze dne 14. 3. 2019, č. j. 3 As 269/2017-44, bod 12, nebo ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 235/2015-26, bod 16).

[30] Obdobné závěry judikatura uvádí i k dalším srovnatelným institutům, např. ke stížnosti podle § 26 odst. 1 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody (rozsudek NSS ze dne 29. 11. 2012, č. j. 5 As 43/2012-40, č. 2768/2013 Sb. NSS), stížnosti na postup při hodnocení návrhu projektu podle § 36a odst. 8 zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků (rozsudek NSS ze dne 14. 9. 2016, č. j. 10 As 216/2015-34, č. 3484/2016 Sb. NSS), nebo upozornění podle § 97 zákona

pokračování

č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (již citovaný rozsudek č. j. 9 As 235/2015-26, bod 16).

[31] Výše uvedené samozřejmě nevylučuje, že v návaznosti na podání stížnosti, která bude shledána důvodnou, může dojít k nápravě namítané nezákonnosti nebo nesprávného postupu správního orgánu. Stěžovatel se ostatně ve své kasační argumentaci odvolává na to, že jeho předchozí stížnost proti písemnému napomenutí ze dne 4. 3. 2025 byla úspěšná, a z toho dovozuje, že vyřízení stížnosti může bezprostředně zasáhnout do jeho právní sféry.

[32] Tento argument však pomíjí, že samotné vyřízení stížnosti ještě samo o sobě neznamená odstranění závadného stavu (viz judikatura citovaná v bodě [30]). Závěr o tom, že je stížnost důvodná, vede k nápravě pouze zprostředkovaně, např. následným uplatněním dozorčích prostředků, pokynem podřízenému správnímu orgánu ke zjednání nápravy či jiným způsobem (srov. § 175 odst. 6 větu první správního řádu: *„Byla-li stížnost shledána důvodnou nebo částečně důvodnou, je správní orgán povinen bezodkladně učinit nezbytná opatření k nápravě.“*).

[33] Tak tomu bylo i ve stěžovatelově věci. Nejvyšší státní tajemník ve svém prvním vyřízení stížnosti sdělil stěžovateli, že jeho stížnost shledal důvodnou, avšak tímto sdělením ještě nedošlo ke zrušení prvního uloženého písemného napomenutí. V návaznosti na výsledek posouzení stížnosti nejvyšší státní tajemník pouze uložil státnímu tajemníkovi jako podřízenému správnímu orgánu, aby nápravu zjednal sám. Ten tak učinil prostřednictvím usnesení podle § 177 odst. 2 a § 156 odst. 2 správního řádu, jímž sám zrušil své vlastní písemné napomenutí. Až tímto aktem tedy došlo k nápravě stěžovatelem namítaného nezákonného stavu, nikoli již vyřízením jeho stížnosti.

[34] Z výše uvedeného je patrné, že vyřízení stížnosti podle § 157 zákona o státní službě (jak kladné, tak záporné) se samo o sobě nedotýká právní sféry státního zaměstnance ani jím není rozhodováno o jeho právech a povinnostech. Nejedná se proto o rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Městský soud tak nepochybil, pokud žalobu proti vyřízení stížnosti odmítl podle § 70 písm. a) a § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[35] Stěžovatel dále namítá, že je nelogická konstrukce, podle níž je třeba se žalobou bránit přímo proti uložení písemného napomenutí, neboť takový závěr činí stížnost nadbytečnou. Ani s tímto argumentem nelze souhlasit. Jak sám stěžovatel uznal, stížnost není řádným opravným prostředkem. Důvodová zpráva k zákonu č. 448/2024 Sb. výslovně uvádí, že žalobou má být napadeno samotné uložení písemného napomenutí (viz výše). Jde tedy zjevně o konstrukci zamýšlenou zákonodárcem.

[36] NSS zároveň nepovažuje toto nastavení ani za zjevně nerozumné či nelogické. To, že může paralelně docházet k soudnímu přezkumu uložení písemného napomenutí i vyřizování stížnosti, je pouze logickým důsledkem toho, že před podáním žaloby je třeba vyčerpat pouze řádné opravné prostředky (které v nynějším případě nejsou dostupné), nikoli mimořádné opravné prostředky či podněty k uplatnění dozorčích prostředků (usnesení rozšířeného senátu ze dne 12. 3. 2013, č. j. 7 As 100/2010-65, č. 2837/2013 Sb. NSS). NSS ostatně již v minulosti konstatoval, že paralelně se soudním řízením mohou ve věci probíhat různá správní řízení, ať již opravného či dozorčího charakteru, jako je obnova řízení,

přezkumné řízení či vydání nového rozhodnutí podle § 101 správního řádu (rozsudek NSS ze dne 20. 9. 2016, č. j. 6 As 192/2016-23, bod 14 a tam citovaná literatura).

[37] Stěžovatel konečně namítá, že jeho žaloba proti písemnému napomenutí neměla být odmítnuta jako opožděná a že se lhůta pro podání žaloby měla počítat až od vyrozumění o vyřízení stížnosti, nikoli oznámení písemného napomenutí. V opačném případě má stěžovatel za to, že by se ocitl v procesní pasti.

[38] Ani této námitce NSS nepřisvědčil. Stěžovatel nezpochybňuje, že žalobu podal více než dva měsíce po oznámení písemného napomenutí. Je to přitom právě toto napomenutí, které je v nynější věci jediným rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Tento závěr jednoznačně vyplývá také z důvodové zprávy. Stěžovatel dokonce ani netvrdí, že by stížnost byla řádným opravným prostředkem, který by byl povinen vyčerpat před podáním žaloby [§ 68 písm. a) s. ř. s.].

[39] Zároveň ani z listin ve správním spise nevyplývá žádný náznak toho, že by správní orgány uvedly stěžovatele v omyl ohledně povahy stížnosti nebo že by mu mohlo vzniknout legitimní očekávání, že je stížnost třeba vyčerpat před podáním žaloby. Písemné napomenutí státního tajemníka neobsahuje žádné poučení o možnosti podat proti němu stížnost, které by mohlo ve stěžovateli vyvolat nesprávný dojem, že je proti napomenutí přípustný řádný opravný prostředek (opačně srov. rozsudek NSS ze dne 28. 11. 2025, č. j. 2 As 287/2023-58, bod 30).

[40] Obě vyřízení stížností ze strany nejvyššího státního tajemníka jsou pak koncipována čistě neformálně, jako dopisy adresované stěžovateli, v nichž je stěžovatel pouze informován o výsledku posouzení stížnosti. Ani z hlediska formálního tedy podle NSS nemohl postup nejvyššího státního tajemníka vyvolat zdání, že stížnost představuje řádný opravný prostředek či že její vyřízení je rozhodnutím podle § 65 odst. 1 s. ř. s.

[41] Nejvyšší státní tajemník ve svém vyjádření také poukazuje na metodický pokyn náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 1/2020, který podle něj procesní situaci také osvětluje. Tato listina se však nenachází ve správním spise ani ji nejvyšší státní tajemník ke svému vyjádření nepřiložil, a proto z ní kasační soud nemohl nyní vycházet. Současně NSS neshledal důvod, aby tuto listinu provedl k důkazu sám, neboť ke svým právním závěrům dospěl spolehlivě i v situaci, kdy k ní nepřihlédl. Pokud by však tento interní předpis skutečně stanovil, že správní žalobu je třeba podávat přímo proti uložení písemného napomenutí, jednalo by se o další indicii svědčící v neprospěch existence legitimního očekávání stěžovatele.

[42] Tvrzení stěžovatele o procesní pasti je popřeno také zněním § 168 odst. 5 zákona o státní službě, podle něhož lze v řízení o odvolání proti rozhodnutí o odvolání ze služebního místa představeného nebo o skončení služebního poměru přezkoumat i písemné napomenutí, které bylo podkladem pro vydání rozhodnutí.

[43] I když tedy státní zaměstnanec zmešká lhůtu k podání žaloby proti písemnému napomenutí jako takovému (jako se to stalo stěžovateli), může dosáhnout přezkumu tohoto písemného napomenutí v rámci správního řízení o skončení svého služebního poměru,

pokračování

včetně navazujícího soudního přezkumu. Z toho je zjevné, že v nynějším případě se stěžovatel v procesní pasti neocitl a že mu ani není do budoucna soudní ochrana proti písemnému napomenutí odepřena. Jak stěžovatel soudu sdělil, aktuálně by mělo probíhat odvolací řízení ve věci skončení jeho služebního poměru, kde lze zákonnost písemného napomenutí přezkoumat. Pokud stěžovatel se svým odvoláním neuspěje, může se obrátit na správní soud se žalobou proti odvolacímu rozhodnutí a namítat nesprávnost přezkoumání uloženého písemného napomenutí.

[44] Městský soud tedy nepochybil ani v tomto případě, pokud žalobu stěžovatele proti uložení písemného napomenutí odmítl jako opožděnou podle § 72 odst. 1 a § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[45] Pokud jde o poukaz stěžovatele na to, že závěry městského soudu v usnesení napadeném kasační stížností jsou v rozporu se závěry vyslovenými městským soudem v usnesení č. j. 8 Ad 15/2025-25, kasační soud podotýká, že NSS rozsudkem ze dne 30. 4. 2026, č. j. 3 Ads 189/2025-67, zrušil usnesení č. j. 8 Ad 15/2025-25 jako nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů, jakož i pro závažné procesní vady (bod 15 citovaného rozsudku). Zároveň kasační soud v nynějším rozsudku poskytl ucelený výklad k povaze písemného napomenutí a stížnosti podle zákona o státní službě, čímž rozhodovací praxi krajských soudů včetně soudu městského do budoucna sjednotil.

IV. Závěr a náklady řízení

[46] NSS z výše uvedených důvodů zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[47] Neúspěšný stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Úspěšným žalovaným nevznikly v řízení náklady nad rámec jejich běžné úřední činnosti, a proto jim soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. září 2026

Sylva Šiškeová
předsedkyně senátu